Lietas Nr. C14032216
Lietas arhīva Nr. C-0322-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2016. gada 15. aprīlī

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M. Bogdane

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam

Aprakstošā daļa

2016. gada 14. martā Gulbenes rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk tekstā - prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk tekstā - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam. 2016. gada 16. martā ievesta lieta.

Prasītāja prasības pieteikumā norāda, pušu savstarpējās attiecībās dzimis bērns /pers. C/, kurai tika atzīta paternitāte no atbildētāja puses. Puses draudzējās un pēc tam dzīvoja kopā no 2013.gada rudens līdz 2015.gada novembra beigām. Laulība starp pusēm noslēgta nebija. Uzturlīdzekļus atbildētājs nedod pienācīgā apmērā no 2015.gada novembra beigām. Līdz prasības pieteikuma iesniegšanai ir iedevis 20,00 euro. Atbildētājs negrib īsti rūpēties par bērnu, nekad nav naudas. Bērnu faktiski uztur viena pati prasītāja. Bērns dzīvo kopā ar prasītāju. Atbildētājs caur draugiem par bērnu painteresējas. Bērns apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi /iestāde/

Prasītāja norāda, ka algotu darbu nestrādā, saņem no VSAA bērnu pabalstu, pašlaik ir reģistrējusies bezdarbniekos.

Prasītāja norādījusi piedzenamo uzturlīdzekļu summu mēnesī – EUR 92,50. Piedzenamo uzturlīdzekļu summu gadā EUR 1110-.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179. pantu, Civilprocesa likuma 28.pantu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 205.pantu, $30.^3$ nodaļu un 2013. gada 15. janvāra MK noteikumiem Nr.37 lūdz tiesu:

1)Piedzīt no atbildētāja /pers. B/, personas kods /personas kods/, līdzekļus par labu prasītājai /pers. A/, personas kods /personas kods/, 2014.gada 8.jūlijā dzimušās meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/ uzturam Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā minimālajā apmērā, tas ir, 25 % apmērā no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesi, sākot ar prasības iesniegšanas dienu līdz bērns sasniegs 7 gadu vecumu, bet no 7 gadu vecuma 30 % apmērā no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesi, līdz bērna pilngadībai;

2) Noteikt, ka, mainoties Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, mainās no /pers. B/ piedzīto uzturlīdzekļu apmērs naudas izteiksmē;

3) Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Prasītāja norāda, ka mediāciju izmantot nevēlas.

Prasītāja prasības pieteikumā atzīmējusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2016. gada 17. martā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojuma sniegšanai (lietas 17. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{22}$ panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei (lietas 17.-20.lapa).

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā par prasību (lietas 23.-24.lapa) norādījis, ka prasību atzīst pilnā apmērā. Atzīmējis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

A r 2016.gada 4. aprīļa lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā. Ar minēto lēmumu pusēm arī paziņots par pilna sprieduma sastādīšanas un pieejamības datumu. Lēmums pusēm nosūtīts 2016. gada 4. aprīlī (lietas 25.-28. lapa).

Tiesa nesaskata šķēršļus lietas izskatīšanai.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, konstatē, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā iesniegto dzimšanas apliecības kopiju (lietas 8. lapa) apstiprināts, ka /pers. C/, dzimušas /datums/, māte ir prasītāja, bet tēvs ir atbildētājs.

Atbildētājs pilnībā atzinis prasību. Tiesa vadās pēc Civilprocesa likuma 193.panta piektās daļas.

Saskaņā ar Civillikuma 177. pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam. Savukārt Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, pie tam, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma

sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656, minimālā darba alga Latvijas valstī ar 2016.gada 1.janvāri noteikta 370 EUR.

Lietā neatrodas atbildētāja materiālo stāvokli apliecinoši pierādījumi, taču tā kā prasība ir celta par minimālo uzturlīdzekļu piedziņu, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņu mantiskā stāvokļa, ko nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu, tad atbildētāja materiālajam stāvoklim šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes.

LR Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC- 556 ir atzinis, ka iztulkojot LR Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Līdz ar to, uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – 2016.gada 14. marta.

Apmierināms ir prasītājas lūgums spriedumu izpildīt nekavējoties, jo to paredz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts.

Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu. Saskaņā ar Civilprocesa 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu - rēķinot to no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu – EUR 1110,- vadoties no Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta - maksājamās valsts nodevas apmērs ir EUR 166,50. Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39. un 42.pantu, no atbildētāja par labu valstij piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 6,48 (lietas 2.lapa) apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42.-44., 97., 190.-193., 204.^{1} ,205., 250.^{25}, 250.^{27} pantiem, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt prasību.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecumam un no 7 gadu vecuma sasniegšanas 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2016. gada 14. marta līdz bērna pilngadībai.

NOTEIKT, ka mainoties Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēram attiecīgi mainās arī naudas izteiksmē noteikto piedzenamo līdzekļu apmērs bērna uzturam mēnesī.

Ar šo spriedumu pusēm tiek izskaidrots, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu - ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 166,50 (viens simts sešdesmit seši euro **un 50** centi), kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,48 (seši *euro* **un 48** centi**),** kas jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija Mūkusalas ielā 41b, Rīgā NMR 90001672316 ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316 saņēmēja iestāde; Valsts kase BIC kods: TRELLV22 konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

<u>NOTEIKT, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.</u>

NOTEIKT atbildētājam spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Gulbenes rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem. Sūdzība iesniedzama Gulbenes rajona tiesā.

Pārsūdzības termiņš skaitāms no sprieduma pieejamības dienas – 2016. gada 18. aprīļa.

Tiesnese M.Bogdane